

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 1 februari 1934 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropriation.

Genom en den 12 januari 1934 till riksdagen avlämnad proposition, nr 8, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående ändring i vissa delar av lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropriation.

Härigenom förordnas, att 16, 36, 47, 48, 57, 59 och 95 §§ lagen den 12 maj 1917 om expropriation skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

16 §.

Vid rätten skall företes gravationsbevis rörande fastigheten. Därmed må dock, i fall då förordnande enligt 47 § tredje stycket finnes kunna ifrågakomma, anstå i avbidan på rättens prövning vid målets slutliga handläggning huruvida sådant bevis är erforderligt.

36 §.

Part äge — — — inför nämnden.

Har gravationsbevis rörande fastigheten icke företetts vid rätten, vare den exproprierande skyldig tillhandahålla sådant bevis, där nämnden finner det erforderligt.

Vid förrättningen — — — föras protokoll.

47 §.

Expropriationsnämndens uppskattning — — — av rätten.

I fråga — — — ej sökas.

Är jordområde eller annat, som tages i anspråk genom expropriation, samfällt för flera än tio fastigheter med skilda ägare, och utgöra omständighe-

terna grund för antagande, att genom expropriationen säkerheten icke avsevärt minskas för innehavarna av fordringar, för vilka en eller flera av fastigheterna på grund av sökt eller beviljad inteckning eller jämlikt 11 kap. 2 § jordabalken häfta, förordne rätten på begäran av den exproprierande eller av ägare till någon av fastigheterna i samband med beslut om fastställelse å expropriationsnämndens uppskattning, att betalning ur expropriationsersättningen icke må tilläggas innehavare av fordran, för vilken någon av fastigheterna sålunda häftar, med mindre denne eller annan sådan rättägande i den fastighet framställt anspråk därpå i den ordning i 57 § femte stycket sägs.

48 §.

Expropriationsersättning, som — — — rättens utslag vunnit laga kraft.

Vid nedsättningen ingive den exproprierande till Konungens befallningshavande rättens utslag jämte bevis att och när utslaget vunnit laga kraft samt, där ej förordnande enligt 47 § tredje stycket meddelats, gravationsbevis rörande fastigheten.

57 §.

Konungens befallningshavande — — — desamma berättigad.

Besväras fastighet av sökt eller beviljad inteckning för fordran, eller kan fastighet jämlikt 11 kap. 2 § jordabalken i ägarens hand häfta för ogulden köpeskilling, skola i fråga om löseskilling för fastigheten samt, om endast en del av fastigheten exproprierats, beträffande ersättning för skada och intrång å den återstående delen, så ock angående ersättning för upplåtelse av särskild rätt till sådan fastighet, stadgandena om fördelning hos överexekutor av köpeskilling för utmättningsvis såld fast egendom hava motsvarande tillämpning, såvitt ej nedan annorlunda stadgas. Är fastigheten förutom av fordran besvärad av annan särskild rätt, som förminskar fastighetens värde och åtnjuter sämre rätt än fordringen, erhålle fordringsägaren, i den mån det tarvas för fulla gäldandet av hans fordran, betalning såsom om fastigheten icke vore av nämnda rätt besvärad, och varde ersättningen för rättigheten i motsvarande mån förminskad. Har vid bestämmande av ersättning, som i första punkten avses, nämnden gått utöver det belopp fastighetsägaren yrkat, och uppstår efter gäldande av de fordringar, som skola utgå ur ersättningen, överskott, som ej faller inom nämnda belopp, må fastighetsägaren ej uppbära överskottet, utan varde detta återställt till den exproprierande.

Sammanträde för — — — kungörelse stadgas.

Har rätten meddelat förordnande enligt 47 § tredje stycket, skall dagen för sammanträdet städse kungöras på sätt i 14 § omförmäles. I sådant fall skall kallelse till sammanträdet avsändas och dagen därför kungöras minst fjorton dagar förut. Finnes för den samfällighet, från vilken expropriation sker, känd styrelse eller annan som är satt att den förvalta, erfordras ej kallelse till de särskilda delägarna i samfälligheten, utan må kallelsen översändas till ledamot av styrelsen eller till förvaltaren; och vare denne, där han ej äger att själv föra talan för samfälligheten, delägarna ansvarig för att kallelsen till-

ställes någon, som äger behörighet härtill, eller, om sådan ej finnes, kommer till delägarnas kännedom. Finnes ej känd styrelse eller förvaltare, må kallelsen sändas till en av delägarna att vara för dem alla tillgänglig. Delgives kallelse på sätt som sist nämnts, skall uppgift om vilken delägare kallelsen tillställts intagas i kungörelsen om sammanträdet, och skall kungörelsen anslås i socken- eller rådstugan eller å annan lämplig plats inom kommunen.

Där förordnande enligt 47 § tredje stycket meddelats, skall anspråk på betalning ur expropriationsersättningen, varom i nämnda lagrum förmåles, skriftligen framställas hos Konungens befallningshavande senast å åttonde dagen före sammanträdet för fördelning av ersättningen; underlåtenhet att väcka dylikt anspråk må dock ej läggas någon till last såsom försummelse i bevakande av honom eller annan tillkommande rättighet. Framställes ej anspråk som nu sagts, och påyrkar ej heller någon av fastighetsägarna senast vid sammanträdet fördelning av ersättningen, må den tillhandahållas fastighetsägarna för samfällid räkning. Göra ej dessa inom tio år från sammanträdet anspråk på ersättningen, må densamma lyftas av den exproprierande, såframt denne för sådant ändamål anmäler sig hos Konungens befallningshavande under elfte året efter sammanträdet. Sker ej sådan anmälan, tillfalle beloppet kronan. Erinran om vad i detta stycke stadgats skall, i fall varom nu är fråga, intagas i kallelse och kungörelse.

Framställer innehavare av fordran anspråk som i femte stycket sägs, och har gravationsbevis rörande den fastighet anspråket avser icke ingivits, åligger Konungens befallningshavande att ofördröjligen på den exproprierandes bekostnad anskaffa sådant bevis.

Innehades exproprierad — — — skall förfaras.

59 §.

Hava parterna — — — överenskommelsen fastställd av rätten.

Vill den — — — meddela fastställelse.

Överenskommelse om — — — part, fastställd av rätten.

Fastställelse må — — — såsom fideikommiss.

Där rätten jämlikt andra stycket fastställer överenskommelse om expropriationsersättning för jordområde eller annat, som är samfällt för flera än tio fastigheter med skilda ägare, meddele rätten tillika på begäran av den exproprierande eller av ägare till någon av fastigheterna förordnande enligt 47 § tredje stycket.

95 §.

Hava vid — — — godkänt överenskommelsen.

Är den mark, till vilken nyttjanderätt upplåtes, samfällid för flera än tio fastigheter med skilda ägare, meddele rätten tillika på begäran av den exproprierande eller av ägare till någon av fastigheterna förordnande enligt 47 § tredje stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1934.

I fråga om expropriationsmål, vari stämning utfärdats före den 1 juli 1934, skola bestämmelserna i denna lag äga tillämpning, därest vid nämnda tid fördelning av expropriationsersättningen ej ägt rum. Har rätten före lagens ikraftträdande meddelat fastställelse å expropriationsnämndens uppskattnings eller å överenskommelse om expropriationsersättningen, må det oaktat på begäran av den exproprierande eller fastighetsägare förordnande enligt 47 § tredje stycket meddelas. Om framställd begäran skall genom rättens eller domarens försorg Konungens befallningshavande genast underrättas, och skall till dess laga-kraftägande beslut i den väckta frågan föreligger anstå med fördelning av expropriationsersättningen.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

I en vid 1932 års riksdag inom andra kammaren väckt motion, nr 372, hemställde herr Andersson i Grimbo, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av gällande expropriationslagstiftning, att skifteslag i stället för inteckningshavare i vissa fall måtte äga uppbära expropriationsersättning. I motionen hänvisades till ett fall, i vilket en areal av 68.9 kvadratmeter år 1909 exproprierats för 1,134 kronor 41 öre från ett skifteslag, som numera bestode av över 4,000 fastigheter med ett mycket stort antal skilda ägare. Gällande regler angående fördelning av expropriationsersättning ställde sådana hinder i vägen för ersättningens utbetalande, att ett sådant praktiskt taget icke skulle kunna äga rum.

Andra lagutskottet, dit motionen hänvisats, lämnade i sitt över densamma avgivna utlåtande, nr 27, en redogörelse för det huvudsakliga innehållet i expropriationslagens nu ifrågavarande stadganden. Vidare redogjordes för bestämmelser angående fastighets befriande från inteckningsansvar, som funnes meddelade i vissa andra författningar, nämligen lagen den 18 oktober 1907 angående ryttare-, soldat- och båtsmanstorps befriande i vissa fall från ansvar för inteckningar i stamfastigheten, lagen den 18 juni 1925 om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område, den s. k. ensittarlagen, samt lagen den 29 maj 1931 om avstyckat eller avsöndrat områdes befriande från ansvar för inteckning i stamfastighet. Slutligen erinrades därom, att i 31 § gruvestadgan den 16 maj 1884, 9 kap. 69 § vattenlagen den 28 juni 1918, 60 § lagen den 22 juni 1921 om ströängars indragande till kronan och 2 § lagen den 8 april 1927 om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal, funnes bestämmelser om fördelning av ersättning, vilka väsentligen hänvisade till stadgandena om fördelning av köpeskillning för utmättningsvis såld fast egendom. Indirekt hänvisade även 13 § lagen den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled till dessa stadganden. Till den utredning, som sålunda lämnades i utlåtandet nr 27 till 1932 års riksdag, anhåller utskottet att få hänvisa.

I sitt nämnda utlåtande förklarade sig utskottet på anförda skäl förorda en utredning i ämnet. Utskottet hemställde därför, att riksdagen, i an-

ledning av motionen, ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning, huruvida och på vad sätt gällande regler om fördelning av expropriationsersättning ävensom de andra regler om ersättningsfördelning, som kunde komma i fråga, skulle kunna förenklas i vad de avsåge ersättning beträffande mark, som vore samfälld för ett flertal fastigheter, samt för riksdagen framlägga de förslag, till vilka utredningen kunde föranleda.

Utskottets hemställan bifölls av kamrarna utan debatt; beslutet anmäldes för Kungl. Maj:t genom riksdagens skrivelse den 29 april 1932 (nr 167).

I anledning av denna riksdagens skrivelse utarbetades inom justitiedepartementet en promemoria jämte utkast till lag angående vissa ändringar i expropriationslagen. Utlåtanden över promemorian och lagutkastet infordrades från länsstyrelserna och överståthållarämbetet, varjämte Svenska bankföreningen, Svenska sparbanksföreningen, Sveriges allmänna hypoteksbank och Sveriges skogsägareförbund lämnades tillfälle att avgiva utlåtande i ärendet. Utlåtanden inkommo från samtliga nämnda myndigheter och samman slutningar.

I propositionen finnes intagen en sammanfattande redogörelse för innehållet i de avgivna utlåtandena, och får utskottet härutinnan hänvisa till propositionen.

Föredragande departementschefen, statsrådet Schlyter, framhåller i propositionen, att han av innehållet i utlåtandena funnit ådagalagt, att behov föreligger av ett förenklat förfarande vid fördelning av ersättning enligt expropriationslagen för mark, som är samfälld för ett flertal fastigheter.

Beträffande spörsmålet huruvida ett motsvarande förenklat förfarande bör genomföras jämväl i fråga om fördelning av ersättning enligt vissa andra författningar omnämner departementschefen, att fyra länsstyrelser funnit behov därav föreligga. Endast två av dessa hava dock av egen erfarenhet kunnat bestyrka, att svårighet mött vid tillämpning av gällande fördelningsregler. Dessa fall hava gällt ersättning enligt vattenlagen och gruvestadgan. Departementschefen anser för den skull anledning icke föreligga att till närmare övervägande upptaga fråga om ändring i andra författningar än de båda sistnämnda. Även i fråga om dessa författningar kommer departementschefen till det resultatet, att ändring för närvarande icke bör vidtagas. Behov av ändringar hava framträtt beträffande vattenlagen endast i mycket få fall och i fråga om gruvestadgan såvitt känt allenast i ett enda fall.

Departementschefen finner det böra ankomma på domstol — och icke, såsom i vissa utlåtanden föreslagits, på länsstyrelsen — att pröva, huruvida i ett givet fall förhållandena äro sådana, att det förenklade fördelningsförfarande, som föreslås, må komma till användning. De farhågor, som uttalats i några utlåtanden, att vederbörande skulle komma att försumma att vid domstol framställa begäran om tillämpning av det förenklade förfarandet, finner departementschefen vara överdrivna.

I fråga om de paragrafer i lagen — 16, 36, 47, 48, 57, 59 och 95 §§ — som det föreliggande förslaget berör, framhåller departementschefen bland annat följande:

I 16 § föreslås en bestämmelse enligt vilken företeende av gravationsbevis icke blir obligatoriskt i sådant fall, då förordnande om det förenklade fördelningsförfarandet finnes kunna ifrågakomma. I dylikt fall skall det åligga den exproprierande att, om rätten finner gravationsbevis av nöden för prövning av expropriationsnämndens uppskattning, tillhandahålla sådant bevis.

Då det med hänsyn till innehållet i 38 och 39 §§ läser kunna inträffa att för expropriationsnämnden uppstår behov av gravationsbevis, torde jämväl nämnden böra ha möjlighet att infordra dylikt bevis. Bestämmelse härom föreslås skola införas i 36 §.

47 § tredje stycket innehåller stadgande angående förutsättningarna för tillämpning av det förenklade fördelningsförfarandet. Undantagsstadgandena skola gälla i det fall då expropriationen avser jordområde eller annat, som är samfällt för ett större antal fastigheter med skilda ägare. Denna förutsättning har bestämts på samma sätt som för liknande fall gäller enligt ensittarlagen och lagen om avstyckat eller avsondrat områdes befriande från ansvar för inteckning i stamfastighet. I möjligaste mån synes likhet mellan nu ifrågavarande bestämmelser i expropriationslagen och motsvarande stadganden i nyssnämnda båda lagar böra eftersträvas. Det kräves således att det som tagges i anspråk genom expropriation är samfällt för flera än tio fastigheter med skilda ägare. För tillämpning av de särskilda fördelningsreglerna erfordras ytterligare, att säkerheten för innehavarna av intecknade fordringar eller fordringar enligt 11 kap. 2 § jordabalken icke avsevärt minskas genom expropriationen. Ifrågavarande villkor är hämtat från 15 § lagen om avstyckat eller avsondrat områdes befriande från ansvar för inteckning i stamfastighet. — Prövningen huruvida förutsättningarna för tillämpning av de särskilda fördelningsreglerna äro för handen skall ankomma på den domstol som handlägger expropriationsmålet, d. v. s. i regel domstolen i den ort där fastigheten är belägen. Såväl principiella som praktiska skäl synas tala mot ett i ett par av utlåtandena framkommet förslag att rätten skulle ex officio pröva huruvida i ett givet fall villkoren för meddelande av förordnande om tillämpning av de särskilda fördelningsförfarandet äro uppfyllda. Därför föreslås såsom förutsättning för prövningens anställande att begäran därom framställles av den exproprierande eller av ägare till någon av fastigheterna. Rätt att framställa dylikt begäran har tillerkänts den exproprierande med hänsyn till den honom för vanliga fall åliggande skyldigheten att anskaffa gravationsbevis — en skyldighet från vilken han har utsikt att vinna befrielse om det förenklade fördelningsförfarandet vinner tillämpning. — Om rätten finner sig kunna bifalla den framställda begäran, skall rätten i sammanhang med beslut om fastställelse å expropriationsnämndens uppskattning förordna, att betalning ur expropriationsersättningen icke må tilläggas innehavare av fordran, för vilken någon av de fastigheter som äga del i samfälligheten häftar på grund av sökt eller beviljad inteckning eller jämlikt 11 kap. 2 § jordabalken, med mindre denne eller annan sådan rättägande i den fastighet framställt anspråk därpå i viss ordning.

De särskilda fördelningsreglerna skola enligt förslaget införas i 57 §.

I denna paragrafs andra stycke har vidtagits allenast den jämkningen, att bestämmelserna om fördelning hos överexekutor av köpeskilling för utmättningsvis såld fast egendom angivas hava motsvarande tillämpning »såvitt ej nedan annorlunda stadgas».

Tredje stycket har bibehållits oförändrat.

I ett nytt fjärde stycke har stadgats, att i sådant fall, då rätten meddelat förordnande enligt 47 § tredje stycket, kallelse till fördelningssammanträdet skall avsändas och dagen därför kungöras minst fjorton dagar förut. — I samma fjärde stycke av 57 § ha vidare, efter yrkande i flera av de inkomna utlåtandena, meddelats föreskrifter om ett förenklat kallelseförfarande i sådant fall som nyss nämnts. Dessa föreskrifter överensstämma i allt väsentligt med motsvarande stadgande i 14 § (och 6 §) ensittarlagen.

57 § femte stycket angiver huru innehavare av fordran och fastighetsägare må framställa yrkande att utfå andel i den nedsatta expropriationsersättningen samt huru med denna skall förfaras om dylikt yrkande ej väckes. Såsom förebild för dessa bestämmelser har tjänat 14 § tredje stycket ensittarlagen.

I ett sjätte stycke i 57 § har ålagts Konungens befallningshavande att, om innehavare av fordran framställer anspråk på andel i expropriationsersättningen och gravationsbevis angående den fastighet som beröres icke är tillgängligt, ofördröjligen anskaffa dylikt bevis. Gravationsbeviset är erforderligt för att Konungens befallningshavande skall kunna verkställa den påkallade fördelningen på fordringsägarna.

Då det torde finnas utrymme för tillämpning av det förenklade fördelningsförfarandet jämväl i fall då överenskommelse om expropriationsersättningen i enlighet med vad som anges i 59 § andra stycket eller 95 § kommit till stånd, upptager det nu upprättade förslaget stadganden härom i nämnda paragrafer.

Beträffande övergångsbestämmelserna anför departementschefen:

De nya bestämmelserna föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1934. De torde böra tillämpas jämväl å sådana äldre expropriationsmål, i vilka vid tiden för ikraftträdandet fördelning av expropriationsersättningen ännu ej ägt rum.

I övergångsbestämmelserna har beträffande äldre expropriationsmål medgivits den exproprierande och fastighetsägare att hos rätten, oaktat den redan meddelat fastställelse å expropriationsnämndens uppskattning eller å överenskommelse om expropriationsersättningen och därmed skilt sig från målet, framställa begäran att förordnande enligt 47 § tredje stycket måtte meddelas. Det har icke ansetts nödigt att lämna några särskilda föreskrifter angående den formella behandlingen av en dylik begäran. Lämpligt torde emellertid vara att rätten, om den ej finner saken uppenbar, på något sätt bereder övriga saksägare tillfälle att yttra sig. Meddelande om sakens behandling vid rätten torde exempelvis kunna lämnas genom kungörelse på sätt i 14 § finnes stadgat om kungörelse till underrättelse för möjligen befintliga okända saksägare.

Mot förslaget sådant det nu föreligger i propositionen har lagrådet icke gjort någon erinran.

Då ett expropriationsförfarande avser mark, som är samfälld för ett större antal fastigheter, medför den i expropriationslagen nu föreskrivna ordningen i fråga om fördelningen av expropriationsersättningen i många fall ur flera synpunkter avsevärda olägenheter. De kostnader och det arbete, som nedläggas på att åstadkomma en lagenlig fördelning, uppvägas icke alltid av däremot svarande resultat. Det förslag till ändringar i expropriationslagen, som framlägges i nu förevarande proposition, fyller därför enligt utskottets mening ett verkligt behov.

Frågan om förenkling i förfarandet vid expropriation av mark, samfälld för ett flertal fastigheter, har enligt förslaget blivit löst på det sätt, att i ex-

Utskottet.

propriationslagen införts bestämmelser, vilka i huvudsak överensstämma med regler, som för liknande fall tidigare stadgats i ensittarlagen och lagen om avstyckat eller avsondrat områdes, befriande från ansvar för in-teckning i stamfastighet.

Det föreslagna förfarandet finner utskottet vara i det stora hela tillfredsställande. Till utförligare behandling anser sig utskottet behöva upptaga endast en punkt i det föreliggande förslaget, nämligen de i 57 § femte stycket givna bestämmelserna. Av dessa framgår, att om anspråk på betalning ur expropriationsersättningen blivit — inom viss tid — framställt utav innehavare av fordran, för vilken en eller flera av de fastigheter, som hava andel i det exproprierade området, häftar på grund av sökt eller beviljad in-teckning eller jämlikt 11 kap. 2 § jordabalken, så skall fördelning av ersättningen, såvitt den belöper å den eller de fastigheter, som beröras av anspråket, ske i vanlig ordning. Sedan in-teckningshavare erhållit vad dem tillkommer, skall återstoden av expropriationsersättningen, om ej fastighetsägare påyrkar fördelning av densamma, tillhandahållas fastighetsägarna för samfälld räkning. Påyrkar däremot i något fall en fastighetsägare fördelning av ersättningen, skall delning av beloppet i dess helhet mellan samtliga fastighetsägare företagas. Det kunde måhända ifrågasättas, att den eller de fastighetsägare, som så önskade, skulle erhålla sin andel av ersättningen, under det att återstoden av densamma skulle vara samfälld för de övriga fastighetsägarna. Utskottet kan emellertid icke förorda en sådan anordning. Sedan den eller de utträdde delägarna erhållit sina andelar av ersättningen, skulle i dylikt fall de kvarvarande delägarna konstitueras som en helt ny samfällighet, vars enda uppgift vore att omhändertaga och för något gemensamt ändamål använda återstoden av expropriationsersättningen. Något för enbart denna sistnämnda samfällighet speciellt ändamål torde sällan förefinnas, utan medlen skulle tämligen undantagslöst tagas i anspråk för något ändamål i större eller mindre grad gemensamt för alla den ursprungliga samfällighetens delägare. Med hänsyn till vad sålunda anförts bör enligt utskottets mening expropriationsersättningen fördelas å samtliga delägare, så snart någon av dem kräver sin andel. För övrigt hava ju enahanda regler som de nu för expropriationslagens del föreslagna tidigare och så sent som år 1929 införts i ensittarlagen. Någon anledning att i expropriationslagen föreskriva bestämmelser, som avvika från de nyssnämnda i ensittarlagen stadgade, finner utskottet icke föreligga. Utskottet anser alltså, att förslagets 57 § femte stycke bör oförändrat godkännas.

Mot de i förslaget upptagna stadgandena i övrigt samt mot de föreslagna övergångsbestämmelserna finner utskottet icke anledning att göra erinran.

Utskottet får därför hemställa,

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 1 februari 1934.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, Frändén, Sam Larsson, Gustaf Tamm, P. Sandström, Norman, Olof Carlsson* och *Forsslund*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Hage, Johanson* i Hallagården, *Olovson* i Västerås och *Molander**, fru *Nordgren* samt herrar *Hillgård** och *Sandberg**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Hillgård*, som anfört:

Enligt det av utskottet tillstyrkta förslaget föranleder inteckningshavares eller därmed jämställd fordringsägares anspråk på betalning, att den del av expropriationsersättningen, som belöper å den intecknade fastigheten, fördelas i vanlig ordning, under det återstoden tillhandahålles fastighetsägarna för samfällad räkning. Om däremot ägaren av samma fastighet påyrkar att utbekomma sin andel, skall fördelning verkställas mellan samtliga fastighetsägare. Det synes mig önskvärt, att länsstyrelsen även i senare fallet må kunna tillhandahålla återstoden av ersättningen åt övriga fastighetsägare för samfällad räkning. För dessa övriga fastighetsägare bör det vara likgiltigt, om vad som belöper å en fastighet utbetalas till ägaren eller till inteckningshavare; även i senare fallet kommer beloppet fastighetsägaren till godo, såsom avbetalning å hans skuld. Mot en ändring av förslaget i denna riktning synas inga andra invändningar kunna göras än de som även kunna framställas mot förslagens bestämmelser för det fall, att inteckningshavare påkallar likvid. Då dessa invändningar — med fog — ansetts icke tillräckligt bärande för att man skulle avstå från den betydande förenkling förslaget innebär, har jag inom utskottet yrkat ändring i förslaget därhän, att länsstyrelsens förfarande med ersättningsbeloppet i övrigt skulle bli enahanda vare sig anspråk på utbekommande av vad å viss fastighet belöper framställes av inteckningshavare eller av ägare.